

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (štvrtá komora)

z 30. mája 2013*

„Azyl — Nariadenie (ES) č. 343/2003 — Určenie členského štátu zodpovedného za preskúmanie žiadosti o azyl podanej v jednom z členských štátov štátnym príslušníkom tretej krajiny — Článok 3 ods. 2 — Voľná úvaha členských štátov — Úloha Úradu vysokého komisára Organizácie Spojených národov pre utečencov — Povinnosť členských štátov požiadať túto inštitúciu o stanovisko — Neexistencia“

Vo veci C-528/11,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Administrativen sad Sofija-grad (Bulharsko) z 12. októbra 2011 a doručený Súdnemu dvoru 18. októbra 2011, ktorý súvisí s konaním:

Zuheyr Frayeh Halaf

proti

Džržavna agencija za bežancite pri Ministerskija savet,

SÚDNY DVOR (štvrtá komora),

v zložení: predseda štvrtej komory L. Bay Larsen (spravodajca), sudcovia J. Malenovský, U. Löhmus, M. Safjan a A. Prechal,

generálny advokát: N. Wahl,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- nemecká vláda, v zastúpení: T. Henze a N. Graf Vitzthum, splnomocnení zástupcovia,
- talianska vláda, v zastúpení: G. Palmieri, splnomocnená zástupkyňa, za právnej pomoci F. Urbani Neri, avvocato dello Stato,
- holandská vláda, v zastúpení: J. Langer a C. Wissels, splnomocnení zástupcovia,
- vláda Spojeného kráľovstva, v zastúpení: C. Murrell, splnomocnená zástupkyňa, za právnej pomoci R. Palmer, barrister,

* Jazyk konania: bulharčina.

— švajčiarska vláda, v zastúpení: D. Klingele, splnomocnený zástupca,

— Európska komisia, v zastúpení: M. Condou-Durande a V. Savov, splnomocnení zástupcovia,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 3 ods. 2 nariadenia Rady (ES) č. 343/2003 z 18. februára 2003 ustanovujúceho kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o azyl podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny v jednom z členských štátov (Ú. v. EÚ L 50, s. 1; Mím. vyd. 19/006, s. 109, ďalej len „nariadenie“) a článkov 18, 41 a 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi pánom Halafom, irackým štátnym príslušníkom, a Džrjavna agencija za bežancite pri Ministerskija savet (Štátna agentúra pre utečencov pri Rade ministrov, ďalej len „DAB“) vo veci rozhodnutia o odmietnutí začať konanie o priznaní postavenia utečenca pánovi Halafovi a povolení jeho odovzdania do Grécka.

Právny rámec

Ženevský dohovor

- 3 Dohovor o právnom postavení utečencov, ktorý bol podpísaný v Ženeve 28. júla 1951 [*Zbierka zmlúv Spojených národov*, zv. 189, s. 150, č. 2545 (1954)] (ďalej len „Ženevský dohovor“), nadobudol platnosť 22. apríla 1954.
- 4 Zmluvnými stranami Ženevského dohovoru sú všetky členské štáty, podobne ako Islandská republika, Lichtenštajnské kniežatstvo, Nórske kráľovstvo a Švajčiarska konfederácia. Hoci Európska únia nie je zmluvnou stranou Ženevského dohovoru, článok 78 ods. 1 ZFEÚ a článok 18 Charty na tento dohovor odkazujú.
- 5 V preambule uvedeného dohovoru sa uvádza, že Úrad vysokého komisára Organizácie Spojených národov pre utečencov („UNHCR“) má za úlohu dohliadať na medzinárodné dohovory zaručujúce ochranu utečencov, a uznáva sa, že účinná koordinácia opatrení týkajúcich sa tohto problému bude závisieť od spolupráce štátov s UNHCR.
- 6 Článok 35 ods. 1 toho istého dohovoru znie:

„Zmluvné štáty sa zaväzujú spolupracovať s [UNHCR] alebo s ktoroukoľvek inou odbornou organizáciou Organizácie Spojených národov, ktorá ho môže nahradiť vo výkone jeho funkcií, a najmä uľahčovať jeho povinnosť dohliadať na vykonávanie ustanovení tohto dohovoru.“

Právo Únie

Nariadenie

- 7 V odôvodnení 12 nariadenia sa spresňuje, že pokiaľ ide o zaobchádzanie s osobami, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia, členské štáty sú viazané povinnosťami podľa nástrojov medzinárodného práva, ktorých sú zmluvnými stranami a ktoré zakazujú diskrimináciu.
- 8 Článok 2 nariadenia okrem iného stanovuje:
- „Na účely tohto nariadenia:
- ...
- c) ‚žiadosť o azyl‘ znamená žiadosť podanú štátnym príslušníkom tretej krajiny, ktorú je možné chápať ako žiadosť o medzinárodnú ochranu od členského štátu podľa Ženevského dohovoru. Každá žiadosť o medzinárodnú ochranu sa považuje za žiadosť o azyl, ak štátny príslušník tretej krajiny výslovne nežiada o iný druh ochrany, o ktorú je možné požiadať samostatne;
- ...“
- 9 Článok 3 nariadenia vo svojich odsekoch 1 a 2 uvádza:
- „1. Členské štáty posúdia žiadosť každého príslušníka tretej krajiny, ktorý podá žiadosť na hranici alebo na ich území ktorémukoľvek z nich. Žiadosť posúdi jeden členský štát, a to ten, ktorý je podľa kritérií stanovených v kapitole [III] označený ako zodpovedný.
2. Bez ohľadu na ods. 1 môže každý členský štát posúdiť žiadosť o azyl, ktorú mu podal štátny príslušník tretej krajiny, dokonca aj keď mu podľa kritérií stanovených v tomto nariadení neprislúcha zodpovednosť za takéto posúdenie. V takomto prípade sa tento členský štát stane zodpovedným členským štátom v zmysle tohto nariadenia a prevezme záväzky súvisiace s takouto zodpovednosťou.
- ...“
- 10 Na určenie „zodpovedného členského štátu“ v zmysle článku 3 ods. 1 nariadenia sa v kapitole III tohto nariadenia, ktorá obsahuje články 6 až 14, uvádza zoznam objektívnych a hierarchizovaných kritérií.
- 11 Článok 15 nariadenia, ktorý je jediným článkom jeho kapitoly IV s názvom „Humanitárna doložka“, stanovuje:
- „1. Ktorýkoľvek členský štát, aj keď nie je zodpovedný podľa kritérií ustanovených v tomto nariadení, môže zlúčiť členov rodiny, ako aj ostatných závislých príbuzných z humanitárnych dôvodov založených najmä na rodinných alebo kultúrnych aspektoch. ...
2. V prípade, keď je dotknutá osoba závislá od pomoci iných z dôvodu tehotenstva alebo novorodenca, závažného ochorenia, ťažkého zdravotného postihnutia alebo vysokého veku, členské štáty zvyčajne spoja žiadateľa o azyl s ostatnými príbuznými, ktorý sa nachádzajú na území niektorého členského štátu, ak rodinné putá existovali v krajine pôvodu.
- ...“

- 12 Kapitola V nariadenia s názvom „Prevzatie a vrátenie [a opätovné prijatie – *neoficiálny preklad*]“ obsahuje predovšetkým článok 16, ktorého odsek 1 znie:

„Členský štát zodpovedný za posúdenie žiadosti o azyl podľa tohto nariadenia je povinný:

...

- c) vrátiť [opätovne prijať – *neoficiálny preklad*] za podmienok ustanovených v článku 20 žiadateľa, ktorého žiadosť je v procese posudzovania a ktorý sa nachádza na území iného členského štátu bez povolenia;

...“

- 13 Článok 20 nariadenia stanovuje:

„1. Žiadateľ o azyl sa vráti [sa opätovne prijme – *neoficiálny preklad*] v súlade s článkom 4 ods. 5 a článkom 16 ods. 1 písm. c), d) a e) takto:

...

- b) členský štát, ktorý bol vyzvaný, aby vrátil žiadateľa [žiadateľa opätovne prijať – *neoficiálny preklad*], je povinný vykonať potrebné kontroly a odpovedať na dožiadanie [žiadosť – *neoficiálny preklad*], ktor[á] mu bol[a] adresovan[á,] čo najskôr a za žiadnych okolností nie neskôr ako do mesiaca od dožiadania [žiadosti – *neoficiálny preklad*] o súhlas. Ak sa dožiadanie [žiadosť – *neoficiálny preklad*] zakladá na údajoch získaných zo systému Eurodac, táto lehota sa skráti na dva týždne[;]
- c) ak dožiadaný členský štát neoznami svoje rozhodnutie v lehote jedného mesiaca alebo dvoch týždňov uvedených v písm. b), považuje sa to za jeho súhlas s tým, že vráti žiadateľa o azyl [žiadateľa opätovne prijme – *neoficiálny preklad*];

...“

Smernica 2005/85/ES

- 14 Odôvodnenie 29 smernice Rady 2005/85/ES z 1. decembra 2005 o minimálnych štandardoch pre konanie v členských štátoch o priznávaní a odnímaní postavenia utečenca (Ú. v. EÚ L 326, s. 13) spresňuje, že táto smernica sa nevzťahuje na konania, ktoré upravuje nariadenie.

- 15 Článok 8 ods. 2 uvedenej smernice stanovuje:

„Členské štáty zabezpečia, aby rozhodujúci orgán prijal rozhodnutie o žiadosti o azyl po primeranom preskúmaní. Za tým účelom členské štáty zabezpečia:

...

- b) aby sa z rôznych zdrojov dali získať presné a aktuálne informácie, ako sú z [UNHCR], pokiaľ ide o všeobecnú situáciu panujúcu v krajinách pôvodu žiadateľov o azyl, a v prípade potreby aj v krajinách, cez ktoré prechádzali, a aby sa takéto informácie sprístupnili personálu zodpovednému za preskúmanie žiadostí a prijímanie rozhodnutí;

...“

16 Článok 21 tej istej smernice s názvom „Úloha UNHCR“ stanovuje:

„1. Členské štáty umožnia UNHCR:

...

c) pri výkone svojej dozornej úlohy podľa článku 35 Ženevského dohovoru predkladať ktorémukoľvek príslušnému orgánu svoje názory k jednotlivým žiadostiam o azyl v ktorejkoľvek etape konania.

...“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

17 Pán Halaf je iracký štátny príslušník, ktorý 1. júna 2010 podal žiadosť o azyl v Bulharsku.

18 Z nahliadnutia do systému Eurodac vyplynulo, že 6. augusta 2008 už podal žiadosť o azyl v Grécku, a tak DAB zaslala 6. júla 2010 žiadosť gréckym orgánom, aby ho opätovne prijali v súlade s článkom 16 ods. 1 písm. c) nariadenia.

19 Keďže Helénska republika na uvedenú žiadosť DAB neodpovedala v lehote dvoch týždňov stanovenej v článku 20 ods. 1 písm. b) druhej vete nariadenia, DAB sa na základe článku 20 ods. 1 písm. c) nariadenia domnievala, že Helénska republika súhlasila, že pána Halafa opätovne prijme.

20 Rozhodnutím z 21. júla 2010 teda DAB odmietla začať konanie o priznaní postavenia utečenca pánovi Halafovi a povolila jeho odovzdanie do Grécka.

21 Dňa 1. decembra 2010 pán Halaf podal žalobu na vnútroštátny súd, v ktorej sa domáhal, aby vnútroštátny súd zrušil toto rozhodnutie DAB a nariadil jej, aby začala konanie o priznaní postavenia utečenca. Túto žalobu odôvodnil najmä odvolaním sa na to, že UNHCR vydal výzvu európskym vládam, aby nevracali žiadateľov o azyl do Grécka.

22 Vnútroštátny súd sa pýta na možnosť uplatnenia článku 3 ods. 2 nariadenia v takomto kontexte, pričom prihliada na to, že v prípade pána Halafa žiadna okolnosť neumožňuje uplatnenie článku 15 nariadenia.

23 Za týchto okolností Administrativen sąd Sofija-grad rozhodnutím z 12. októbra 2011 rozhodol o prerušení konania a položil Súdnemu dvoru šesť prejudiciálnych otázok.

24 Kancelária Súdneho dvora listom z 21. decembra 2011 postúpila vnútroštátnemu súdu kópiu rozsudku z 21. decembra 2011, N. S. a i. (C-411/10 a C-493/10, Zb. s. I-13905), a vyzvala ho, aby jej oznámil, či so zreteľom na tento rozsudok trvá na svojom návrhu na začatie prejudiciálneho konania.

25 Rozhodnutím z 24. januára 2012, ktoré bolo Súdnemu dvoru doručené 25. januára 2012, Administrativen sąd Sofija-grad vzal späť prvú a tretiu otázku a uviedol, že trvá na nasledujúcich štyroch prejudiciálnych otázkach:

„1. Má sa článok 3 ods. 2 nariadenia... vykladať v tom zmysle, že pripúšťa, aby členský štát prevzal povinnosť vykonať posúdenie žiadosti o azyl, ak u žiadateľa o azyl neexistujú osobné okolnosti, ktoré odôvodňujú použitie humanitárnej doložky uvedenej v článku 15... nariadenia, a ak členský štát zodpovedný podľa článku 3 ods. 1 nariadenia neodpovedal na žiadosť o opätovné prijatie žiadateľa podľa článku 20 ods. 1... nariadenia, pričom toto nariadenie neobsahuje nijaké ustanovenie o dodržaní zásady solidarity podľa článku 80 ZFEÚ?

2. Aký obsah má právo na azyl podľa článku 18 [Charty] v spojení s jej článkom 53, ako aj v spojení s definíciou podľa článku 2 písm. c) a odôvodnením 12 nariadenia...?
  3. Má sa článok 3 ods. 2 nariadenia... v spojení s povinnosťou rešpektovať nástroje medzinárodného práva v oblasti azylu podľa článku 78 ods. 1 ZFEÚ vykladať v tom zmysle, že členské štáty musia v konaní o určenie členského štátu zodpovedného podľa tohto nariadenia požiadať [UNHCR] o stanovisko, pokiaľ sú v spisoch tohto úradu uvedené skutočnosti a závery, podľa ktorých členský štát zodpovedný podľa článku 3 ods. 1 nariadenia... porušil právne predpisy Únie v oblasti azylu?
- [4.] V prípade kladnej odpovede na túto [tretiu] otázku..., pokiaľ [UNHCR] o také stanovisko nebol požiadaný, je tým podstatne porušené konanie o určenie členského štátu zodpovedného podľa článku 3 nariadenia... a je tým porušené právo na dobrú správu vecí verejných a právo na účinný prostriedok nápravy podľa článkov 41 a 47 [Charty], a to aj s ohľadom na článok 21 smernice 2005/85, ktorý tomuto úradu priznáva právo poskytnúť pri posudzovaní jednotlivých žiadostí stanovisko?“

O prejudiciálnych otázkach

O prípustnosti

- 26 Vláda Spojeného kráľovstva bez toho, aby výslovne podala námietku neprípustnosti, tvrdí, že prejudiciálne otázky majú teoretickú povahu.
- 27 Domnieva sa totiž, že z už citovaného rozsudku N. S. a i. vyplýva, že odovzdanie žiadateľa o azyl do Grécka predstavuje skutočné riziko porušenia článku 4 Charty, a teda že príslušné bulharské orgány musia byť schopné určiť členský štát zodpovedný za skúmanie žiadosti o azyl tak, že budú vychádzať z uvedeného rozsudku.
- 28 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry prislúcha výlučne vnútroštátnemu súdu, ktorý spor prejednáva a ktorý musí prevziať zodpovednosť za rozhodnutie sporu, aby s prihliadnutím na osobitosti prípadu posúdil potrebu prejudiciálneho rozhodnutia na vydanie svojho rozhodnutia, ako aj relevantnosť otázok, ktoré kladie Súdny dvor. Preto pokiaľ sa položené otázky týkajú výkladu práva Únie, Súdny dvor je v zásade povinný rozhodnúť (rozsudky z 10. marca 2009, Hartlauer, C-169/07, Zb. s. I-1721, bod 24, a z 19. júla 2012, Garkalns, C-470/11, bod 17).
- 29 Z toho vyplýva, že pri otázkach týkajúcich sa práva Únie platí prezumpcia relevantnosti. Súdny dvor môže odmietnuť rozhodnúť o prejudiciálnej otázke položenej vnútroštátnym súdom len vtedy, ak je zjavné, že požadovaný výklad práva Únie nemá žiadnu súvislosť s existenciou alebo predmetom sporu vo veci samej, pokiaľ ide o hypotetický problém, alebo ak Súdny dvor nedisponuje skutkovými a právnymi podkladmi potrebnými na užitočnú odpoveď na otázky, ktoré sa mu položili (rozsudky z 1. júna 2010, Blanco Pérez a Chao Gómez, C-570/07 a C-571/07, Zb. s. I-4629, bod 36, ako aj z 5. júla 2012, Geistbeck, C-509/10, bod 48).
- 30 Treba konštatovať, že vnútroštátny súd položil otázky týkajúce sa výkladu pravidiel práva Únie. Samotná okolnosť, že Súdny dvor už podal výklad niektorých z týchto pravidiel v už citovanom rozsudku N. S. a i., neznamená, že by preto uvedené otázky mali mať teoretickú alebo hypotetickú povahu.
- 31 Za týchto podmienok nie je zjavné, že by požadovaný výklad práva Únie nemal žiadnu súvislosť s existenciou alebo predmetom sporu vo veci samej. Tvrdenie uvádzané vládou Spojeného kráľovstva teda nepostačuje na vyvrátenie prezumpcie relevantnosti uvedenej v bode 29 tohto rozsudku.

32 Preto je potrebné vyhlásiť otázky predložené vnútroštátnym súdom za prípustné.

O prvej otázke

33 Vnútroštátny súd sa svojou prvou otázkou v podstate pýta, či sa má článok 3 ods. 2 nariadenia vykladať v tom zmysle, že umožňuje členskému štátu, ktorý na základe kritérií uvedených v kapitole III nariadenia nie je považovaný za zodpovedný členský štát, skúmať žiadosť o azyl, hoci neexistuje žiadna okolnosť, ktorá by odôvodňovala použitie humanitárnej doložky uvedenej v článku 15 nariadenia, v prípade, že členský štát, ktorý je na základe uvedených kritérií zodpovedný, neodpovedal na žiadosť o opätovné prijatie dotknutého žiadateľa o azyl.

34 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že článok 3 ods. 1 nariadenia stanovuje, že žiadosť o azyl skúma jeden členský štát, a to ten, ktorý sa na základe kritérií stanovených v kapitole III nariadenia považuje za zodpovedný.

35 Článok 3 ods. 2 nariadenia, ktorý predstavuje výnimku vo vzťahu k odseku 1 uvedeného článku, však výslovne stanovuje, že každý členský štát môže skúmať žiadosť o azyl, ktorú podá štátny príslušník tretej krajiny, aj keď mu toto skúmanie neprináleží na základe kritérií stanovených v tomto nariadení.

36 Zo znenia samotného článku 3 ods. 2 nariadenia jasne vyplýva, že realizácia tejto možnosti nepodlieha žiadnej osobitnej podmienke.

37 Tento záver potvrdzujú aj prípravné práce na prijatie nariadenia. Návrh Komisie, ktorý viedol k prijatiu nariadenia [KOM(2001) 447 v konečnom znení] stanovuje, že pravidlo uvedené v článku 3 ods. 2 nariadenia bolo zavedené s cieľom umožniť každému členskému štátu, aby sa v závislosti od politických, humanitárnych alebo praktických aspektov zvrchovane rozhodol, že preskúma žiadosť o azyl, aj keď nie je zodpovedným štátom na základe kritérií stanovených nariadením.

38 Preto vzhľadom na rozsah voľnej úvahy zverenej každému členskému štátu otázka, či členský štát, ktorý je zodpovedný na základe kritérií stanovených v kapitole III nariadenia, odpovedal na žiadosť o opätovné prijatie žiadateľa o azyl, nemá dosah na možnosť, aby iný členský štát preskúmal žiadosť o azyl na základe článku 3 ods. 2 nariadenia.

39 Vzhľadom na vyššie uvedené treba na prvú otázku odpovedať tak, že článok 3 ods. 2 nariadenia sa má vykladať v tom zmysle, že členskému štátu, ktorý na základe kritérií uvedených v kapitole III nariadenia nie je považovaný za zodpovedný členský štát, umožňuje skúmať žiadosť o azyl, hoci neexistuje žiadna okolnosť, ktorá by odôvodňovala použitie humanitárnej doložky uvedenej v článku 15 nariadenia. Táto možnosť nie je podmienená skutočnosťou, že členský štát, ktorý je zodpovedný na základe uvedených kritérií, neodpovedal na žiadosť o opätovné prijatie dotknutého žiadateľa o azyl.

O druhej otázke

40 Vnútroštátny súd sa svojou druhou otázkou pýta, aký je obsah práva na azyl podľa článku 18 Charty v spojení s jej článkom 53, ako aj s definíciou uvedenou v článku 2 písm. c) a odôvodnením 12 nariadenia.

41 Z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že táto druhá otázka je odôvodnená domnienkou, podľa ktorej v prípade, že je vylúčené uplatnenie humanitárnej doložky uvedenej v článku 15 nariadenia, členský štát môže skúmať žiadosť o azyl na základe článku 3 ods. 2 nariadenia iba pod podmienkou, že sa preukáže, že členský štát, ktorý je zodpovedný na základe kritérií uvedených v kapitole III nariadenia, nedodrжал právo garantované žiadateľom o azyl článkom 18 Charty.

- 42 Keďže z odpovede na prvú otázku už vyplýva, že realizácia možnosti poskytnutej členským štátom článkom 3 ods. 2 nariadenia nepodlieha žiadnej osobitnej podmienke, na druhú otázku nie je potrebné odpovedať.

O tretej otázke

- 43 Vnútroštátny súd sa svojou treťou otázkou v podstate pýta, či členský štát, v ktorom sa nachádza žiadateľ o azyl, je povinný v priebehu konania o určení zodpovedného členského štátu požiadať UNHCR o stanovisko, pokiaľ z dokumentov tejto organizácie vyplýva, že členský štát, ktorý je zodpovedný na základe kritérií stanovených v kapitole III nariadenia, porušuje právne predpisy Únie v oblasti azylu.
- 44 Najprv treba pripomenúť, že dokumenty vydávané UNHCR sú súčasťou právnych nástrojov, ktoré umožňujú členským štátom posúdiť fungovanie azylového systému v členskom štáte, ktorý je zodpovedný na základe kritérií stanovených v kapitole III nariadenia, a teda posúdiť skutočné nebezpečenstvá, ktorým je vystavený žiadateľ o azyl v prípade, že by bol odovzdaný do tohto členského štátu (pozri v tomto zmysle rozsudok N. S. a i., už citovaný, body 90 a 91). V rámci tohto posúdenia majú uvedené dokumenty osobitnú relevantnosť vzhľadom na úlohu zverenú UNHCR Ženevským dohovorom, pričom právne pravidlá Únie týkajúce sa azylu sa musia vykladať tak, aby bol tento dohovor dodržaný (pozri v tomto zmysle rozsudky N. S. a i., už citovaný, bod 75, ako aj z 19. decembra 2012, Abed El Karem El Kott a i., C-364/11, bod 43).
- 45 Hoci článok 8 ods. 2 písm. b) a článok 21 smernice 2005/85 stanovujú rôzne formy spolupráce medzi UNHCR a členskými štátmi, keď tieto štáty skúmajú žiadosť o azyl, tieto pravidlá sa nevzťahujú na konanie o určení zodpovedného členského štátu, ktoré sa riadi nariadením, ako to spresňuje odôvodnenie 29 smernice 2005/85.
- 46 V tejto súvislosti treba uviesť, že nič nebráni tomu, aby členský štát požiadal UNHCR o stanovisko, ak sa domnieva, že je to vhodné, najmä v situácii, o akú ide vo veci samej.
- 47 Vzhľadom na vyššie uvedené treba na tretiu otázku odpovedať tak, že členský štát, v ktorom sa nachádza žiadateľ o azyl, nie je povinný v priebehu konania o určení zodpovedného členského štátu požiadať UNHCR o stanovisko, pokiaľ z dokumentov tejto organizácie vyplýva, že členský štát, ktorý je zodpovedný na základe kritérií stanovených v kapitole III nariadenia, porušuje právne predpisy Únie v oblasti azylu.

O štvrtej otázke

- 48 Vzhľadom na odpoveď poskytnutú na tretiu otázku netreba odpovedať na štvrtú otázku.

O trovách

- 49 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (štvrtá komora) rozhodol takto:

1. **Článok 3 ods. 2 nariadenia Rady (ES) č. 343/2003 z 18. februára 2003 ustanovujúceho kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o azyl podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny v jednom z členských štátov sa má vykladať v tom zmysle, že členskému štátu, ktorý na základe kritérií uvedených v kapitole III tohto nariadenia nie je považovaný za zodpovedný členský štát, umožňuje skúmať žiadosť o azyl, hoci neexistuje žiadna okolnosť, ktorá by odôvodňovala použitie humanitárnej doložky uvedenej v článku 15 uvedeného nariadenia. Táto možnosť nie je podmienená skutočnosťou, že členský štát, ktorý je zodpovedný na základe uvedených kritérií, neodpovedal na žiadosť o opätovné prijatie dotknutého žiadateľa o azyl.**
2. **Členský štát, v ktorom sa nachádza žiadateľ o azyl, nie je povinný v priebehu konania o určení zodpovedného členského štátu požiadať Úrad vysokého komisára Organizácie Spojených národov pre utečencov o stanovisko, pokiaľ z dokumentov tejto organizácie vyplýva, že členský štát, ktorý je zodpovedný na základe kritérií stanovených v kapitole III nariadenia č. 343/2003, porušuje právne predpisy Únie v oblasti azylu.**

Podpisy